

Kupujmo
vojne
BONDE
in
ZNAMKE

AMERIŠKA DOMOVINA

AMERICAN IN SPIRIT FOREIGN
IN LANGUAGE ONLY

AMERICAN HOME

SLOVENIAN MORNING
DAILY NEWSPAPER

CLEVELAND 3, O., TUESDAY MORNING, APRIL 18, 1944

LETO XLVII — VOL. XLVII

Diplomati ne smejo iz Anglije

S tem hočejo zavezniški
preprečiti vsake vesti
o invaziji.

CENZURA JE ZELO POOSTRENA

London, 17. apr. — Anglija je izvedla danes nepričakovano odredbo, s katero namerava zavaruovati vse tajnosti predstojajoče invazije. Prepovedala je namreč vsem nevtralnimi diplomatom zapustiti angleško otočje. Istočasno je poostreila cenzuro na vseh komunikacijah iz dežele in v deželo vsem državam, razen Rusiji, Zed. državam in Dominijem.

Angleška vlada je odredila, da morajo biti brzojavni vseh drugih držav, vključno Irske, ki ni hotela uslišati prošnje Zed. države, da bi zaprla oziroma konzulate, pisani v različni pisavi ter predložene pred oddajo vladni cenzuri.

Cenzurirane morajo biti odslej tudi vse komunikacije švedske in brazilske. Nobena država ne sme poslati iz dežele svojih zastopnikov, vojaških ali civilnih.

Take odredbe ni izvedla Anglija še nikdar prej v zgodovini, niti je ni izvedla kaka druga država. Na ta način ne more iz dežele doseči sovražnika niti najmanjša vest o načrtih za invazijo, tudi če bi bili ti načrti znani nevtralnimi diplomatom in njihovih uslužbencem.

S tem angleška vlada nima namena osumiti katerega diplomata, najsi bo zavezniških ali nevtralnih držav, da bihoteli namenoma izdati tajnosti predstojajoče invazije. Hoče pa preprečiti, da ne bi Nemčija zvedela niti najmanjše stvarce, ki včasih kane iz najbolj nedolžnega razgovora. Preveč življenj ameriških in angleških vojakov zavisi od tega, da ostanejo načrti invazije v največji tajnosti.

Predno je angleška vlada odredila ta nepričakovan korak, se je posvetovala z Zed. državami in Rusijo.

Tekom prve svetovne vojne so smeli nevtralni diplomati občeati s svojimi državami nemoteno. Nihče ni smel pregledati njih diplomatske pošte.

Za Lauschetovo kampanjo

Za Lauschetovo kampanjo so izročili prispevke v našem uradu sledeči: Jack Lenarčič, lastnik Star Winery iz Geneve, O. je dal \$5, ker mu je Frank pred 30 leti tako lepo "glajstajl" konje in vodil knjige v groceriji ne 6120 St. Clair Ave; istotako so dali po \$5 Frank Cos, 1076 E. 68. St. in Mr. in Mrs. John Urbas iz 15312 Holmes Ave.; John in Mary Petrič iz 451 E. 156. St. sta prispevala \$3, istotako neimenovan; po \$2 so dali: Anton Kral, 14417 Darwin Ave., Anton Sajovic, 1003 E. 66. St., po \$1: Helen Japel, 1217 E. 74. St., Mrs. Jennie Oblak, 6719 Bonna Ave. in Mrs. Mary Lah, 5608 Bonna Ave. Najlejša hvala vsem skupaj.

Frank Lausche bo imel sledenčje govore t dni

Guvernerski kandidat Frank Lausche je govoril sinoči na shodu v Cantonu, v četrtek bo govoril v Sandusky in v soboto pa v Ashtabuli. Demokratska organizacija okraja Ashtabula je uradno indorsirala Lauschetu zadnjo soboto.

Maršal Badoglio formira novo vlado, v kateri bo šest političnih strank

Neapelj. — Maršal Badoglio, premier Italije, je v posvetovanju z voditelji političnih strank, iz katerih bo formiral nov vladni kabinet. V novi vladi bo po en zastopnik vseh šestih političnih strank, vključno komunistične.

Pričakujejo, da bosta v vladi tudi grof Carlo Sforza in filozof Benedetto Croce. Sforza je bil minister zunanjih zadev, predno se je sprl z Mussolinijem.

(Sforza je še, ko se je nahajal v Ameriki, izjavil, da mora ostati meje Italije, kot so

bile po prvi svetovni vojni. Torej Slovenci vedo, kaj imajo pričakovati od njega; opomba ured.)

Zahteva nove vlade bo, da Badoglio uradno izjavi, da bo do po vojni razpisane volitve zastopnikov v parlament, da si bo narod izvolil vlado, kakršno bo hotel sam imeti.

Stari kabinet je odprl pot formiranju nove vlade s tem, da je podal ostavko, nakar je kralj Emanuel takoj povelil maršalu Badogliju nalogo, da sestavi novo vlado, ki bo sprejemljiva vsem.

MALO DA SE NISTA ZADUŠILA S PLINOM V TOVARNI

Girard, O. — John Dolčič in John Anžiček bi se bila oni dan skoro zadušila s plinom v tovarni. Omamljena so odpeljali v bolnišnico. Mr. Anžiček je bil poslan iz bolnišnice še po treh dneh. Dolčič je prišel pa k zavesti šele čez 10 ur in so zdravniki mislili, da se ne bo več zbudil. Po enajstih dneh so ga pa poslali domov in sedaj se mu zdravlje obrača na bolje.

Direktorska seja

Direktorij SDD na Recher Ave. bo imel jutri večer ob osmih redno mesečno sejo.

Naši fantje — vojaki

V SLUŽBI ZA SVOBODO IN DOMOVINO

Mr. in Mrs. Lausche, 1039 E. 61. St. sta prejela pismo od sina Franka, ki pozdravlja vse svoje prijatelje in se jim priporoča za kako kartico. Njegov naslov je: Frank P. Lausche, F 1/C, Unit X, 64-E Naval Training Sta. Norfolk 11, Va. Starši so mu naročili tudi sobotno Ameriško Domovino.

Mr. in Mrs. Stupica iz 19303 Arrowhead Ave. sta naročila sobotno Ameriško Domovino za sina na naslov: Sgt. Raymond J. Stupica, 35517297, 304th Station Hosp. APO 526 c/o Postmaster New York, N. Y.

Mr. in Mrs. Anton Fidel, Box 63, Unionville, O. sta prejela iz Anglije pismo od sina Antona, ki pozdravlja vse svoje prijatelje in jim želi vse velike uspehe. Kot pravi ameriški farmar, se Tone najbolj zanima za konje in pravi, da imajo sicer angleški kmetje lepe konje, pa ne tako lepih kot v Ameriki. Starši so mu naročili sobotno Ameriško Domovino na naslov: Cpl. A. J. Fidel, 35283573 Btry A, 430th AAA, AW Biv. (M), APO 230 c/o Postmaster New York, N. Y.

Mrs. Louise Lenaršič, 1144 Norwood Rd. je naročila sobotno Ameriško Domovino za sina, katerega naslov je: Cpl. J. Lenaršič, 35521532 Sev. Btry. 935 F. A. Bn. APO 464 c/o Postmaster New York, N. Y.

Tam iz daljne Alaske pošilja pozdrave Pfc. Jack E. Weiss, sin Mr. in Mrs. Frank Lušin, 387 E. 163. St. Starši so mu naročili

Vlada bo dovolila uvoz 2,000,000 galon ruma

Washington. — Urad za vojno produkcijo je sprejela svoj prvotni ukaz in bo dovolil uvoz neomejene količine ruma v Zed. države. Toda tak rum mora biti star najmanj tri leta. Tozadevno uradno naznanilo bo kmalu dano v javnost.

Sodi se, da bo prišlo pod to odredbo v Zed. države najmanj 2,000,000 galon finega ruma. (Pomislite, koliko glazkov ga bo to.) Vsem deželam bo dovoljeno uvažati rum v Ameriko, samo s Francosko Vzhodno Indijo so še pogajanja.

AMERIŠKI LETALCI SO NA VARNEM PRI ČETNIKI

New York. — Radijska postaja iz Mihaljevičevega gl. stana poroča, da so Nemci zadeli na 4. aprila ameriški bombnik, ki se je vračal z napada v Romuniji. Osem mož posadke se je spustilo s parašuti na tla. Našli so jih Mihaljevičevi četniki, jim dali prvo pomoč, nato pa jih spravili na varno.

Na 6. aprila je pa moral pristati ameriški pilot, poročnik John Lendstrax, s svojim letalom pri vasi Venčani, 47 kilometrov južno od Belgrada. Mihaljevičevi četniki so ga prijazno sprejeli in mu pomagali razdreti ter skriti njegovo letalo, da ga ne bi našli Nemci.

V kongresu je burna debata zaradi posojilnega sklada

Washington. — V poslanski zbornici je bila včeraj vroča debata, ko je prišlo na vrsto vprašanje, če se naj obnovi posojilni sklad, iz katerega dobivajo zavezniški razne potrebščine.

Poslanec Elmer iz Missourija je vprašal načelnika odseka za tujezemske zadeve, Bloom, če je kaj resnice na tem, da se pošilja ameriško blago Rusiji skozi japonsko blokado in da Rusi potem to blago izročajo Japoncem. Bloom je to odločno zanimal.

Elmer je tudi očital odseku, da se posojilni sklad izkorišča v korist Anglije in da so vedeli o tem povedati ameriški senatorji, ki so obiskali bojne fronte, pa jih odsek ob vrnitvi ni hotel zasliskati. "Ali ste se bali zvedeti resnico?" jih je vprašal Elmer.

Poslanec Knutson iz Minnesote je tudi vprašal, če druge zavezniške države toliko pomagajo k vojnemu naporu kot Zed. države. Bloom mu je odgovoril: "Druge dežele doprinesejo kri in te se ne more kupiti z dolarji."

Iz raznih naselbin

Chicago. — Dne 10. apr. je umrl Joe Stirn, star 64 let, doma iz Tupalich nad Kranjem na Gorjanskem. Do 1. 1912 je vodil krojaško trgovino v Waukeganu, Ill., in v njegovi trgovini se je porodila misel za ustanovitev tamkajšnjega Slovenskega doma. Zena mu je umrla pred enim letom. Zapušča dva sinova (oba v armadi), eno hčer, tri sestre in enega brata, v starem kraju pa eno sestro.

Nov grob

Včeraj je umrl Eli Bieltetrovčič, stanujoč na 7820 Worley Ave., star 62 let in rodom Srb. V Ameriki je bival 43 let. Zapušča sinove: Bogdana, Sgt. Daniela, Sgt. George, Pfc. Michael, Petra in Nikolaja, pastorko Mary poroč. Mick ter vnuke. Pogreb bo v četrtek ob eni popoldne iz Ferfoliatovega pogrebnega zavoda v cerkev sv. Save, na 36. St. in Superior.

Vesela vest

Starše Mr. in Mrs. John Knaus, 1211 E. 175. St. so obiskale vile rojenice in jim pustile 8 funtov in 13 unč težkega sinoka v Huron Rd. bolnišnici. Vse je zdravo. Prvič je postala stara mama s tem Mrs. Jennie Oblak iz 6719 Bonna Ave. Čestitamo!

NOVO TRANSPORTNO LETALO JE V 7 URAH PRELETELO KONTINENT

Washington. — Orjak zraka, kakor imenujejo novo transportno letalo, je včeraj pri svoji poskusni vožnji preletelo razdaljo od Burbank, Kalifornija, do letališča v Washingtonu v šestih urah in 58 minutah. Orjaka je vodil na tej poskusni vožnji Howard Hughes, znani milijonar-sportnik in navdušen avijatičar, ki je pomagal napraviti načrt za tega zračnega orjaka. Letalo je zgradila firma Lockheed Aircraft Corp.

Letalo je pobilo vse dosedanje rekorde v brzini za transportna letala za tri ure in 24 minut.

Zračna razdalja med Burbank in Washingtonom je nekaj čez 2.600 milj, torej je vozilo letalo povprečno 380 milj na uro.

Ta novi zračni orjak, ki je bil zgrajen za prevoz vojakov, lahko nosi do 100 vojakov z vso bojno opremo ter tehta 40 ton. Za gonilno silo ima štiri motorje.

Letalo bo prevzelo danes uradno poveljstvo za zračni transport. Pilot Hughes je po vožnji izjavil, da se da letalo kljub svoji ogromni teži prav z lahkoto voditi.

Ameriški bombniki napadajo glavna mesta balkanskih držav; Belgrad zopet tarča

Neapelj, 17. apr. — Ameriške zračne trdnjave so danes zopet bombardirale Belgrad in Sofijo. V Sofiji so metali ameriški letalci bombe na železnice, dočim so v Belgradu bombardirali tudi druge naprave in tvornice letal v bližini mesta. Včeraj so Amerikanci bombardirali vojaško letališče pri Belgradu, dočim so danes obiskali tudi letališče pri Zemunu in Pančevu v bližini Belgrada.

Ameriške zračne trdnjave so obiskale tudi Budimpešto ter romunsko industrijsko mesto Kronstadt, 50 milj severno od olinih vrelcev v Ploesti, ali 100 milj od ruske fronte v Romuniji. To je bilo najbližje, da so prišli ameriški avijatičarji ruski bojni liniji.

NAMIZNA OLJA SO
VZETA ZDAJ IZ
RACIONIRANJA

Včeraj je urad za kontrolo cen vzel iz racioniranja namizna olja in pa zelenjadno zabelo, kot crisco, spry in druge zelenjadne masčobe. Urad pravi, da je to odredil, ker je zaloga dovolj velika za civilne potrebščine.

Prej je bilo potrebno pet točk za en funt teh kuhinjskih potrebščin. Vlada pravi, da bodo prišle te potrebščine zopet v racioniranje, če se bo zaloga preveč skrcnila.

Lausche zahteva od
legislature, da odobri
glasovnico za vojake

Canton, O., 17. apr. — V hotelu Onesto v tem mestu se je vršil nocoj demokratiški shod, na katerem je govoril poleg drugih tudi kandidat Frank J. Lausche. V glavnem je bil njegov govor namenjen državnim lematisturam, na katero je Lausche apeliral, naj gotovo reši vprašanje vojaške glasovnice, da vojaki ne bodo imeli samo pravice voliti, ampak da bodo tudi lahko volili.

Shod je priredila demokratska organizacija Stark okraja. Govorila sta tudi kandidata Huffman in Reams.

Lausche je zopet klical Amerikancem, naj v svojih političnih aktivnostih ne pozabijo, da so najprej Amerikanci, potem šele republikanci ali demokrati.

Na shodu jih je bilo mnogo navzočih iz sosednjih okrajev. Na tem shodu se je splošno opazilo, da je zbuja med vsemi kandidati največ pozornosti Frank J. Lausche.

Deseta obletnica

V sredo ob 7:30 bo darovana v cerkvi Marije Vnebovzete masla za pokojnega Charles Kralla v spomin 10. obletnice njegove smrti.

Nekaj Nemcev je ušlo iz Sevastopola in se izkrcalo na Turškem

London, 18. apr. — Rusi pritiskajo od vseh strani na nemške in romunske čete v Sevastopolu. Od dveh strani pritiskata na trdnjavo armadi generala Jeremenka in generala Tolbuhina. Kadar se bosta obe armadi združili, kar se pričakuje vsak čas, bosta z vso silo udarili na pristanišče.

Ruske baterije in bombniki neprestano obstreljujejo pomole, da bi preprečili nacijskem begu. Kljub temu se je nekaterim posrečilo ubežati na ladjah, ki so se izkrcale na turškem obrežju, 160 milj južno od Sevastopola. Nekateri ruske kolone so oddaljene samo eno miljo od sredine mesta.

Ford zgradi vsako uro po en bombnik

Detroit, Mich. — V Fordovi tovarni Willow Run zgradijo približno po en štirimotorni bombnik vsako uro. Koliko ur na dan obratuje tovarna, vodstvo ni povedalo.

TA OKRAJ BI RAD SAME ŽENSKÉ

Bedford, Ind. — Demokratska organizacija okraja Lawrence je indorsirala za okrajne uradnike same ženske kandidatkinje. Ako jih bodo izvolili, se ne ve.

Poslajte vojakom lepe slovenske razglednice za spomin

Dobite jih v našem uradu in sicer 30 pisem s kuvertami in 12 razglednic, vse za samo \$1.00. Fantje bodo gotovo veseli, če jim boste voščili praznike v pismu ali na razglednici, na katerih je naslikana slovenska narodna noša in lepe cvetke.

Pisma in razglednice je založila Slovenska ženska zveza.

"AMERIŠKA DOMOVINA"

AMERICAN HOME,
SLOVENIAN DAILY NEWSPAPER
(JAMES DEBEVERO, Editor)

6117 St. Clair Ave. Henderson 6628 Cleveland 3, Ohio.
Published daily except Sundays and Holidays

NAROČNINA:
Za Ameriko in Kanado na leto \$6.50. Za Cleveland, po pošti, celo leto \$7.50.
Za Ameriko in Kanado, pol leta \$3.50. Za Cleveland, po pošti, pol leta \$4.00.
Za Ameriko in Kanado, četrt leta \$2.00. Za Cleveland, po pošti četrt leta \$2.25.
Za Cleveland in Euclid, po raznašalci: Celo leto \$6.50, pol leta \$3.50.
Četrt leta \$2.00.
Posamezna številka 3 cente

SUBSCRIPTION RATES:
United States and Canada, \$6.50 per year. Cleveland, by mail, \$7.50 per year.
U. S. and Canada, \$3.50 for 6 months. Cleveland, by mail, \$4.00 for 6 months.
U. S. and Canada, \$2.00 for 3 months. Cleveland, by mail, \$2.25 for 3 months.
Cleveland and Euclid by Carrier \$6.50 per year; \$3.50 for 6 months.
\$2.00 for 3 months.
Single copies 3 cents

Entered as second-class matter January 5th, 1909, at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of March 3d, 1878.

83 No. 91 Tue., April 18, 1944

Pričevanje slovenskega naprednjaka

Sodelovanje Osvobodilne Fronte z okupatorji.

Osvobodilna Fronta je imela v Ljubljani dobro organizirano pisarno, ki je znala izvrstno delati ne samo komunistično propagando, ampak je obenem preprečevala vsako narodnostno udejstvovanje Slovencev. Ena najbolj navadnih sredstev, ki se jih OF posluževala proti narodnjakom, je bila denunciacija (zatožba pri Lahih). Vsa narodno zaveden Slovenec je moral biti pri svojem delu silno oprezen, zakaj če bi zvedela za njegovo delovanje OF, bi ga naznala Lahom. Mnogo narodnjakov je bilo obsojenih na podlagi denuncianstva OF in več tisoč poštenih narodnjakov je bilo odvedenih v koncentracijo, ker so jih naznanili Lahom komunisti.

OF se pa ni omejevala samo na te vrste denunciacij, ampak je stopila v stalne stike tako z laško policijo kakor tudi z laško vojsko. Evo nekaj primerov:

1. Komandant karabinierov (laških žandarjev) v Ljubljani, colonello Damata, je stalno obveščal OF o postopkih, ki jih je nameravala podvzeti laška policija proti njim. Njegovo sodelovanje s komunisti je šlo tako daleč, da je iz internacije reševal komuniste in je bil radi tega premeščen iz Ljubljane.

2. V mesecu avgustu 1943 je našla obveščevalna služba Mihajlovičeve organizacije na komandi XI. C. A. v Ljubljani akt s podpisom načelnika štaba, col. Bruna Lucinija, v katerem se prosi za takojšnjo oprostitve političnih internirancev iz Julijske Krajine radi odpošiljanja na teren. Tiste čase so delovali v Trstu na ustanovitvi italijansko — slovenskih komunističnih bataljonov, ki naj bi skupno delovali v tamkajšnji okolici.

3. V istem mesecu so našli na enak način poročilo nekega štaba Caciatori delle Alpi iz Dolenjske, v katerem se obvešča XI. C. A. da so se partizani umaknili po končani borbi na svoje "odločene jim prostore" brez izgub.

4. V istem mesecu so Italijani določili partizanom neko zono na Krimu, kjer so se smeli svobodno kretati.

5. Partizan Gregoričeve brigade, Jerkič Branko, je pri svojem zaslisanju meseca avgusta izjavil sledeče: "Dokler sem jaz bil v Cankarjevi brigadi, ki je operirala leta 1942 na Dolenjskem, smo imeli dogovor z laškim komandantom v Črnomlju, da se ne bomo med seboj napadali. In kadar smo morali korakati čez železniške proge, smo to mirno storili z vednostjo italijanske vojske."

6. Na Drenovem griču so Lahi pustili leta 1942 na odprti progi vagon materiala za partizane. To je izjavil podnarednik laške vojske Manzio, ko so ga ujeli četniki Primorskega odreda.

7. V Vavti vasi pri Novem mestu je obstajal v mesecu juliju sporazum med partizansko komando in laškim komandantom v Novem mestu, generalom Cerutti-jem, da so se smeli partizani svobodno kretati.

Po Mussolinijevem padcu so skušali slovenski nacionalisti priti v stik z generalom Gambaram, da bi v slučaju laške kapitulacije oddala laška vojska orožje jugoslovanski vojski. Toda Gambara je odbil vsako dogovarjanje glede tega. Ali ko je prišlo res do kapitulacije 8. septembra, je Gambara, ki je že poprej pomagal komunistom, oddal orožje njim in še sam se jim je pridružil s svojimi oficirji in delom moštva. Malo kasneje je celo določil del vojakov in artilerije, ki naj uniči Mihajlovičeve četnike pri Grčarici. Ta isti general se je vozil v avtomobilu okoli skupno s partizanskim komandantom Avšičem.

Sploh je pa uradno glasilo OF po zlomu Italije samo objavilo, da je imela z laškimi oblastmi Ljubljanske pokrajine vedno dobre zveze, dostavilo je pa, kajpada, da so bile te zveze narejene samo proti fašističnim elementom.

Osvobodilna Fronta, Angleži in Amerikanci.

Potrebno je ugotoviti stališče Osvobodilne Fronte napram Angležem in Amerikancem. To je toliko bolj potrebno, ker je londonski radio BBC posebno od septembra 1943 napred na dan slavil "Narodno osvobodilno vojsko Slove-rrije," to se pravi Osvobodilno Fronto kot zaveznico Angležev in Amerikancev. Slišali smo, da je ta vojska izvojevala velike uspehe proti Nemcem in je ponovno razglašala, da se oni Slovenci, ki ne podpirajo OF, smatrajo za sovražnike Angležev in Amerikancev.

Preden gremo dalje, je treba poudariti, da komunisti smatrajo Angleže in Amerikance za svoje sovražnike No. 1. Dobro namreč vedo, da ti zavezniki po uničenju Nemčije ne mislijo dovoliti razširjenja komunizma po Evropi. Uradni list OF je v letu 1942 in še v naslednjem letu pisal proti Angležem in Amerikancem ter jih je imenoval pijavke kapitalističnega sistema in sovražnike proletariata, reakcionarje, plutokrate, itd. Poraz Angležev in Amerikancev je smatrala OF za svojo zmago. Proslavljala je samo ruske uspehe. Komunisti so se trudili na vse kripje, da bi zanesli med narod nerazpoloženje napram Angležem in Amerikancem. Toda niso imeli uspeha. Narodno zavedni Slovenci so znali to preprečiti, tako da kljub ogromni komunistični propagandi vidi velika večina ravno v Angležih in Amerikancih svoje rešitelje.

V septembru 1943, po kapitulaciji Italije, je bila OF

prepričana, da bo konec vojne v nekaj tednih. Tedaj je začela resno premišljati, kako bi preprečila prihod Angležev in Amerikancev na slovenska tla. Sicer so pa že v letu 1942 izdali neko brošuro, v kateri so izrazili mnenje, da se bodo morali nekoč upreti Angležem in Amerikancem, ki bi se utegnili izkrcati v Dalmaciji, ako namreč ti ne bi hoteli sprejeti pogojev komunistov. V tej brošuri, s katero so nameravali dokazati široki masi, da so sposobni upreti se invaziji, je bila celo škica Velebita, ki naj bi služil za oporišče odpora zoper zapadne zaveznike do prihoda — rdeče vojske. Na škici so bili razpostavljeni topovi in metralci, sicer jako neresno, vendar z namenom, da uverijo svoje pristaše o svojih zmognostih.

Ko so komunisti v septembru 1943 napadli Mihajlovičev odred v Grčaricah, so našli med četniki tudi nekega radiotelegrafista, ki je bil Anglež in je bil prišel med četnike kot parašutist. Spustil se je bil na tla v Sloveniji v marcu 1943 in je obveščal Angleže vsak dan o transportih in drugih rečeh. Ta je povedal partizanom, da je angleški parašutist, ker je mislil, da ga bo to rešilo. Toda partizani so ga takoj zvezali z žico, ga odvedli v tabor in pozneje ubili.

Sodimo, da razpoloženje, ki so ga širili komunisti, ne more biti v škodo Angležem, vendar je treba vedeti — in to mora vedeti tudi angleška vrhovna komanda — da pomoč, ki jo je nudila OF Anglo-Amerikancem, je bila v vojaškem pogledu negativna, in pravično bi bilo, da se niti ne omenja. Londonska propaganda pa je proslavljala (radio BBC) delo partizanov kot uspeh prvega reda.

(Dalje prihodnjič.)

BESEDA IZ NARODA

Dve važni prireditvi v pomoč stari domovini

Cleveland-Collinwood. — Tukajšnji pevski zbori so se odločili, da namesto da bi imeli svoje lastne pomladanske koncerte kot običajno v korist svoje blaginje, katero kot pevci za gojitev slovenske pesmi neobhodno potrebujejo, ker so pri večjih tiskovnih stroških, so se pa sedaj odločili, da podajo to pomladansko prireditev skupno v blaginjo namen in sicer za Jugoslovanski pomožni odbor-Slovenska sekcija. Vsem vam je tudi že znano, da je namen te organizacije blaginjo in da zbira denarne prispevke za naše bedne in krvave brate v rojstni domovini.

Pevski zbor Zarja se je odločil, da poda spevoigro "Kmet ali meščan" in sicer v nedeljo 23. aprila ob petih popoldne v avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave. Določili so, da gre polovico čistega preostanka od tega koncerta v prej omenjeni sklad. Pač hvalevreden korak od strani pevcev in pevki Zarje, da so se zavzeli za to med nami tako potrebno akcijo.

Slehernega nas pa je dolžnost, da posetimo ta njih koncert in jim damo priznanje za njih požrtvovalnost s tem, da napolnimo dvorano Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave. Druška važna prireditve so tudi, ko bo podan koncert po tukajšnjih pevskih zborih Slovan-Jadran in sicer v nedeljo 30. aprila ob treh popoldne v avditoriju Slovenskega delavskega doma na Waterloo Road. Pri tem koncertu pa bo sodeloval tudi Mladinski pevski zbor S. D. D. Ti pevski zbori so si izbrali posebne pevske točke za ta program, tako da bo vsem posetnikom res v pravi duševni užitek. Pevci in pevke se vežbajo že več mesecev. Podane bodo tudi godbene točke in sicer po tukajšnjem godbenem odseku mladinskega pevskega zbora za okolišje Waterloo. Na programu bo tudi simbolizacija — živa slika; nastopil bo duet Zarje in naša solistinja Miss Florence Unetich. Kratek nagovor pa bo imel naš zavedni in poznani rojak Matt Petrovič, ki se vselej rad odzove, kadar se gre za narodno stvar.

Koncert, katerega nam bosta podala tukajšnja pevska zbornica št. 35 JPO-SS, katere deluje in zbira prispevke, kot že prej omenjeno in v ta namen tudi prireja prireditve v pomoč trpečim rojakom v stari domovini.

Vstopnice k koncertu Zarje so v predprodaji 50 centov, torej zelo majhna vsota za današnje čase; pri blagajni pa bodo te vstopnice naprodaj po 60 centov. Dobite jih lahko tudi pri podpisnem.

Vstopnina za koncert, katerega podasta zbor Slovan in Jadran v tukajšnjem Slovenskem delavskem domu 30. aprila pa je določena 75 centov in samo za ples pa 50 centov. Za ples bo igral Vadalov orkester. Po programu, ki bo, kakor že povedano ob treh popoldne, se bo pa serviral okusno večerjo za vse posetnike in po večerji pa se vrši ples in prosta zabava.

Torej, ker se gre v obeh slučajih za blaginjo namen in ker se pevcu naših pevskih zborov potrudijo v ta namen, je dolžnost slehernega Slovenca in Slovenke, da se udeležijo obeh prireditev in če ne že radi drugega, vsaj zato, da s tem pokažemo svoje priznanje in hvaležnost za prizadevanje teh pevskih zborov. S tem pa jim bomo tudi pokazali, da je naša želja, da oni še nadalje vstrajajo in obdržijo svoje pevske moči skupaj, to je, da bo še dolgo donela naša lepa slovenska pesem na tujih tleh naše nove domovine Amerike.

Če ne bomo dali mi duška s svojimi poseti takih kulturnih prireditev, je možno, da bo v bodočnosti utihnila tudi naša slovenska pesem na odrih naših narodnih hramov. Saj so bili vendar ti naši narodni domovi postavljeni v glavnem iz namena, da se bo v njih gojila naša narodna kultura. Za ohranitev iste pa se najbolj pač trudijo naši pevski zbori.

Na drugi strani pa bomo s tem posetom koristili in pripomogli do boljšega uspeha v prizadevanju za odpuščanje naših rojstni domovini, za kar vrši veliko nalogo JPO-SS.

Torej, bratje Slovenci in Slovenke, naj ne bo ta moj apel na vas zaman. Pokažite svojo narodno zavednost in da imate srce človeka, da ste tukaj tudi pripravljeni pomagati osirotelmu narodu tam preko oceana, ki krvavi tam že dolga tri leta. Poleg tega dobrega namena, pa je tudi za nas dobro, če dobimo par ur dobrega duševnega užitka, da tako vsaj malo pozabimo na vsakdanje trpljenje in krvolite obtega človeštva, ko gre brat proti bratu. Da bi že skoraj prišel čas, ko bi res lahko rekli: mir ljudem na zemlji, svobodni in prosti smo!, in da bi takih apeloval za narod ne bilo treba več.

Jos. F. Durn,
tajnik št. 35 JPO-SS

Kompasna rastlina raste po pustih prerihah Zed. Zdrav in ker razpne svoje liste večnoma v smeri proti severu in jugu od tod je dobila svoje ime "kompas."

List za listom pada

Noč in dan so odprta groba vrata, a dneva ne pove nobena pratka... Tako je bilo napisano nad vrati pokopališča tam doma pri nas v starem kraju. Tako naj bi bilo zapisano tudi v naših srcih.

Dne 31. marca je mirno in udan v božjo voljo zatisnil za vedno svoje trudne oči rojak Anton Šraj iz 3566 E. 81 St. Blagopokojni je bil doma iz vasi Selno, fara Primskovo pri Litiji. V Ameriki je bil nad 40 let. Bil je mirnega in tihega značaja. Dolgo let je delal v tovarni American Steel and Wire Co. Zadnje čase pa je bil na pokojnini. Poleg družtev, katerim je plačeval assement, da tako nekaj zapusti svojim ostalim, je bil tudi vester član društva Najsvetejšega Imena. On ni skrbel samo za ta svet, kajti skrbel je tudi za svojo neumrjočo dušo.

Prav dobro je vedel za izrek, ki pravi: "Kaj ti pomaga, če ves svet pridobiš, svojo dušo pa pogubiš." Dokler je še mogel hoditi, je redno prihajal vsako jutro v cerkev k sveti maši in s svetniško pobožnostjo pristopal k obhajilni mizi. Resničen je rek: mirno življenje — mirna smrt.

Komaj par dni po tem pogrebu, pa so nam že naznanili zvonovi, da John Vinterja ni več med nami. Pokojni prijatelj John je bil tudi eden izmed tistih, ki se je zavedal, da bo treba umreti. Zato se je vse življenje pripravljval na dolgo pot v večnost in sicer s tem, da si je pripravljval zaklade, katerih ne sne ne rja in ne molj. Tudi on je bil vester član društva Najsvetejšega Imena, katerega zavarovalnino je ponesel pred sodni stol Stvarnika. Upamo, da mu je bila sodba milostna in da se dan še živa večno plačilo pred obličjem Gospodovim.

A komaj pa so zvonovi utihnili, pa so še zopet zapeli svojo žalostno pesem Tereziji Kenik iz 8908 Union Ave. Tudi ona se je dobro zavedala, da je po smrti še eno in to je večno življenje. Poleg drugih društev je bila pokojna tudi članica društva Presv. Rešnjega Telesa. Zapušča zalujočega soproga Rudolfa ter več otrok, ki so že vsi odrasli. Težka je izguba očeta, a še težja je izguba matere, toda vkloni-mo se previdnosti božji.

Ravno ko to pišem, pa leži na mrtvaškem odru široim Newburga in Clevelanda dobro poznani mož Frank Kužnik iz 3525 E. 81 St. V soboto še zdrav in korajžen se je veselil velikonočnih praznikov, nena-doma pa mu je postalo slabo, padel je in ni več ustal. Težak udarec za družino. Z vsemi preostalimi žalujemo tudi mi. Le vaša mati, vaš brat (sin-duhovnik), ki sta pred očetom odšla v večnost, se radujeta zopetnega svidenja v svetem raju. Tudi pokojni Frank Kužnik je bil član društva Najsvetejšega Imena, katero naj mu bo zagotovilo za večno življenje.

Vsem preostalim izrekamo iskreno sožalje. Ne žalujte preveč za ljubljenim očetom, za ljubljenom materjo — žalujte Boga ne poznajo, ali ga nečej poznati. Tolažimo se, da vse kar je rojeno, mora tudi umreti. Smrt pa je za katoličana le selitev iz zemeljskega v pravo nebeško domovino. Počivajte mirno, dragi prijatelji, v materi zemlji, ostali pa bodite tolaženi ob izgubi najdražjih bitij na svetu.

Jacob Resnik.

Sodnik: "Ali še zmerom ne priznate, da ste bili to vi? Saj se ujema; vitka postava, prijeten obraz..."

Zaslišanka (vesela): "Da, da to sem jaz..."

Velika noč v Madisonu

Hubbard Rd. — Velika noč je minila, ali kakor navadno pravimo — velikonočni prazniki so za nami. Se reče saj je bilo sam en dan in ta je veličasten in pomemben za vse krščansko ljudstvo na tem svetu. Ta dan je tako rekoč tudi vstajenje narave in znamenje pomladi, katere drvi z vso hitrostjo proti nam. Vrtovi že zelenijo, ptice se že vračajo iz toplih krajev ter s svojim lepim petjem in žvrgolenjem že razveseljujejo vse. Pa še kdo pravi: ne verjamem ne v to ne v ono, pa kaj ti pa pomaga, če ne verjameš, umreti boš pa le moral ravno tako, kot tisti, ki verjame.

Kaj si sploh morete lepšega misliti, kakor čese ljudstvo zber skupaj in prosi nečesa, kar mu srce poželi, posebno pa v teh hudih in žalostnih časih človek išče nekake utehne in tolažbe, katere ti svet ne more dati. Prav v ta namen smo se bili zbrali na velikonočni praznik — na veliko nedeljo — v naši madisonski cerkvi, da potožimo svoje križe in težave Bogu. Cerkev je bila nabito polna vernikov in lepo okrašena ter veličastna zagled. Iz klopi pa so se vile dolge vrste vernikov k mizi Gospodovi in s kora pa se je glasila vesela Aleluja.

Vse tako izgleda, da se ljudje v teh resnih časih veliko bolj zanimajo za cerkev in molitev kot prejšnje čase. Slovenci v teh krajih smo lahko kar ponosni, ko imamo tako lepo shajališče in slovenskega duhovnika v osebi Rev. Viranta, ki prav lepo vodi našo faro. No, pa kaj bi se pa tudi pregovarjali, kaj si ti in kaj sem jaz, ko smo pa itak vsi tukaj samo za en čas. Naši ljudje so prihili od vseh strani in se celo iz Clevelanda in sicer Mrs. Mlakar, ki pa ima tukaj lep dom tam doli pri jezeru. Seveda je bil z njo tudi njen sin Joseph in njegova soproga.

S Seliškarjevimi Tonetom sva se postavila v kot, da sva dala v klopi prednost nežnemu spolu. To se reče, da poznavamo maniro. Krkotov Tone pa, ki je red držal, nama je rekel, da je vse ena cena za stat ali za sedet, kar sva midva s Seliškarjem tudi vpoštevala.

Z mnogimi smo si stisnili desnice in si po stari navadi voščili zadovoljne velikonočne praznike in vse najboljše, kar si kateri sam poželi. Bilo je res prijetno ta dan, ampak brez mojih dobrotnikov bi ne bilo tako. Spomnili so se me naši z Norwooda s posebnimi dobrotami; Jehon Perpar se me je tudi spomnil v teh kritičnih časih s tistim tam od zida. Sicer se pa nisem nadejal, da bi imel John tako usmiljeno srce zame, dasi sem vedel iz prejšnjih časov, da je John jako dober in usmiljenega srca. Posebna zahvala pa gre Mrs. Mlakar, ki se je potrudila in mi prinesla tako lepih prirhov prav iz Clevelanda. Upamo, da se kaj kmalu zopet za stalno povrne med nas, če za dlje ne, vsaj za te lepe pomladne in poletne mesece, ko je res tako lepo in prijazno v teh krajih.

Prav lepa hvala tudi Mrs. Virant z Norwooda, ki se me je spomnila s tako fino potico, saj se mi je zdelo, da ona še vedno goji lepe simpatije do mene in zato pa se me je spomnila s tako fino potico. Prav lepa hvala vsem dobrotnikom, spominjal se vas bom vseh še dolgo po moji smrti in vam želim vse najboljše, samo da bi me ne pozabili tudi vi, dokler sem še na tem svetu.

Tako sem prebil veliko noč v najboljšem razpoloženju. Vabili pa so me, da naj jih pridem obiskat in sicer Tone Seliškar in Kerin in drugi. Ta dan mi ni bilo mogoče, pa se bom zagotovo odtrgal od doma enkrat v bližnji bodočnosti in jih bom kar presenetil. Obiskal

bom tudi Mrs. Novak, s katero se večkrat srečava pred cerkvo. Ti ljudje v naših krajih res tako prijazni, da bi jih bilo (Nadaljevanje na 3. strani)

Ko smo opravili vsak svojo flako, to se pravi, Jim, Frank in jaz, smo se vsedli okrog mize in sicer tako očito, da je bilo vseh šest oči obrnjeno na ravnost v kuhinjo, kjer je šel po piskrih in kastroli naš šef Leo. Nekajkrat nam je slal sem v sprejemno sobo in hude pogleda, ki bi trenirano osebo na mestu šel na tla, kot klatijo ameriški letalci nacije izpod nad Nemčijo. Nam trem uročni pogledi niso storili zalega, niti niso zmanjšali našega silnega kopnenja po žini.

S pogledi smo spremljali ko krenjto kuharja, božjo menda, da bi kaj nepravilno ga ne zamešal med jedjo, morda, da ne bi s prstom pokazal po loncih. Najbolj smo pazili na našo gosposko hlača, kadar je šel po stvari v ledenico, ker smo se li, da bi se njegovih prstov motoma ne prijel kaj drugega, kot ono, kar je potrebno pri kuhi. V kuhinji je bilo namreč še par laških medicinov, na katere smo vsi go pazili.

Ne verjamem, da bi ženska mogla prenesti to oprezovanje pred kuhinjo, vem iz lastnih izkušenj. Bog ne daj, da bi odkril naša rečeno znamenje, da je naša lačna. Iz kuhinje so prihajali tako lepi odmevi, da nas je segetalo po nosu in po očeh. Človek bi najraje vzel kruha v roke in začel pranje vati vonj s kruhom. Nekoč je je namreč prenesel Jožetu Pozelniku, ki vodi derno kegljišče in restavracijo na Waterloo Rd.; v mladih tih je hodil pa pozimi na naj kostanj in jabolka. Svojo stojnico je imel na metnem vogalu in Dunajčanke so radi k njemu li od prijaznega Kranjca, ponujal svoj "hajze" morda. Nekoč je opazil blizu stola slabo oblečenega človeka, ki grizel kos trde skorje kruha, zraven pa srkal svoje strani Jožetove stojnice. Ga je vprašal, kaj da počne, ta mu je povedal, da je namazan z sladkorjem in njem pečenih jabolk in nja iz Jožetove peči, ker nja denarja, da bi si to k Jože, ki je dober človek, mu dal nekaj jabolk in mero nja zastoj.

No, kdor čaka, ta pričakuje tudi naša sestrčana trojica, pričakala, da je prišlo iz neke angelijske oznanenosti, tako se je nam zdelo, da kosilo gotovo in da se nam lahko obrnemo tako, da gledali v jasli in ne v kuhinji. Je, to je bilo premišljeno, stoli, prekladanja vilic in druge take priprave, me se, da smo se za banko bro pripravili tudi s tem, smo si vsi slekli suknjiče in odpli srajce za vratom in za par lukenj zrahljali pasove. Prav tako, kot so li hlapi po farovžih v starem kraju, ki se niso nikoli čisto potili, kot pri jedi. Leo je začel nositi na mizo

Stran pragozda

JAMES OLIVER CURWOOD:

"Mi mi lagali!" je Nada vama tisti rdečelasi lopov Cassidy sporočala, da gradi bungalov štirih sob za vaju na svojem lazu in da bo z gradnjo gotov, še preden se vrne tjakaj. In potem, da vama neka squaw z imenom Žolta ptička in neki rdečkožec, ki si daje ime Vitkega srnjaka, sporočata, da sta jima zmerom dobrodošla v njih loviščih. In lepo dekle, Solnčni oblak, vama pošilja toliko poljubov, kolikor je listja po drevju —

Premolknil je in se hehetal ter se ni niti ozrl, da bi videl velike srečne Nadine oči, uprte na svoj obraz.

"A najlepše vsega je tisto z detetom," je nadaljeval in pripravljal kos slanine "Imela ga bo prav v kratkem — namreč Cassidyjeva žena. Krščen pa je otrok že pred rojstvom. Če bo fant, bo Roger — če bo dekle, bo Nada. Naročila sta mi, naj vama tudi to povem. Smešno, kaj ne? Parček mladih norčkov —"

Tedaj se je pripetilo zopet nekaj novega v pustolovskem življenju Francois Breaulta. Ne da bi količkaj slutil, kaj ga čaka, se je začel kar naenkrat v objemu dveh rok — nekdo mu je nagnil glavo vznak in na njegova trda neusmiljena usta so se pritisnile za trenutek mehke rdeče ustnice.

"Oho, Naj me vrag —!" je dihljal, izpuštil svojo slanino in se opotekel, kakor bi ga bil kdo ustrelil. "Glej te no — dobil sem poljubček!"

Zgrabil je svoj nahrbtnik in odšel v goščavo mladih jelk na kraju gozda, ne da bi zinil in ne da bi se ozrl.

In zajtrk je čakal, in Nada z Rogerjem ga je čakala, a Francois Breault se ni vrnil.

Bil je nerazumljiv čudak, trd, brezsrčen mož in lovec ter strahu sploh ni poznal. In vendar ga je požrla divjina, strahopetca — ko je bežal pred dvema rdečima ustnicama, ki sta ga poljubili ...

Tako je odšel Breault prvič v svojem življenju kot postiljon d' amour — sel ljubezni — in v vršičku srebrne breze je ugenila penica, da se je zgodilo nekaj radostnega ter je zapela veselo zahvalnico.

KONEC

VELIKA NOČ V MADISONU

(Nadaljevanje z 2 strani)

naprej obiskaval, če bi mi razmere dopuščale. Tudi Frank Leustik me je že večkrat povabil. Z njim se večkrat srečava v Madisonu, a mi pot nikdar tako ne nanesa, da bi ga obiskal. France je zaposlen največ z obrezovanjem trte, ker on je ekspert v tem delu in mu ljudje zaupajo, da jim obreže trto, da potem da grozdja kar na tone.

Saj pravim, vsak se razume na svoj posel in jaz se razumem pa na rožice in pa na solato, katero imam tako rad, da sem kar do ušes zaljubljen vanjo. Zato sem pa presajal solato že pred veliko nočjo nastare lune. Da jo presajam ob stari luni, storim to zato, da ne bo ponorela in jo bo držalo bolj pri tleh, da bo lahko naredila debelejšje glave. Pa še drugič kaj več. Pozdrav,

Frank Leskovic.

Direktor javne postrežbe za okrajnega komisarja

Samuel F. David

Med kandidati za okrajne komisarje je tudi Samuel F. David in sicer za volitve, ki se bodo vršile 9. maja.

Dolga leta se je že Mr. David udeleževal v javnem življenju in sicer v raznih uradih. Bil je dve leti inženir v državnem cestnem oddelku; okrajni pomožni inženir tri leta; okrajni zdravstveni inženir šest let in zadnji dve leti je ravnatelj javne postrežbe v Clevelandu v administraciji župana Frank J. Lauscheta.

Predno pa se je podal v te

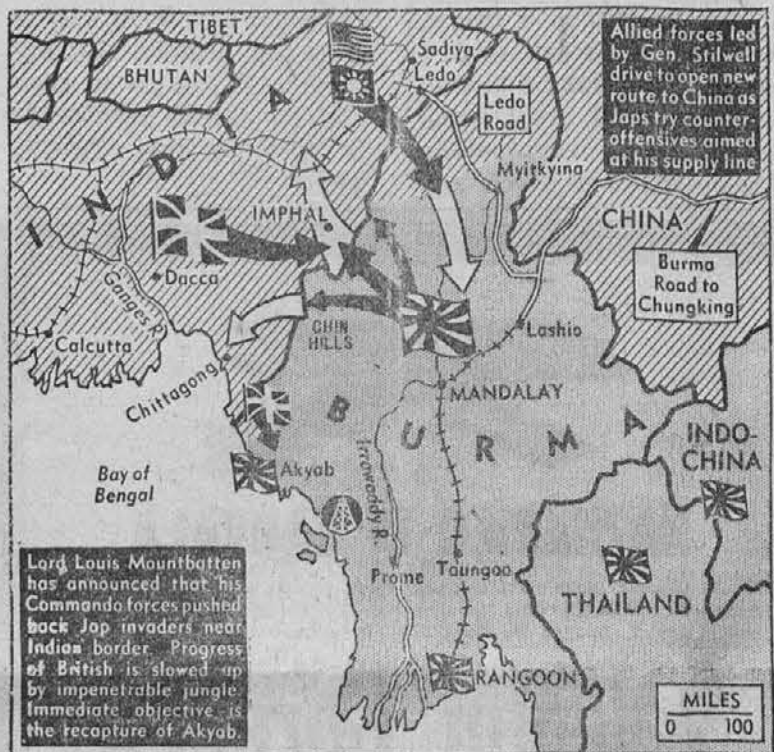
javne službe, je bil sedem let pomožni inženir pri F. A. Pease Engineering Co.

V področje ravnatelja javne postrežbe spada uprava in popraviljanje cest, pobiranje odpadkov in smeti, ter sanitarno sežiganje istih, uprava mostov, pristanišč in rek, motornih vozil in oskrba odvodnih kanalov. Iz vseh teh navedenih podatkov je razvideti, da ima Mr. David, ki je kandidat za okrajnega komisarja, dovolj izkušnje v gospodarskem pogledu, kar je najboljše priporočilo zanj za urad okrajnega komisarja.

Veliki trije v sporazumu radi Poljakov

London. — Angleško časopisje poroča, da so se Amerika, Anglija in Rusija sporazumeli glede poljskega vprašanja, vsaj na osnovnih temeljih. To vprašanje bodo začeli reševati takoj, ko bo ruska armada prestopila Curzon linijo, katero smatra Rusija za pravo mejo med njo in Poljsko.

Ameriški borci v Burmi

Courtesy The STANDARD OIL CO. (OHIO). 13

Naši hrabri borci pod poveljstvom generala Frank Merilla so uspešno naskočili japonske glavne vrste, ki tvorijo glavno silo v severni Burmi. Namen teh čet, združenih z onimi pod poveljstvom generala Stilwell in lorda Mountbatten-a, je odpreti dovozne poti za razen vojni material v Kitajsko. Kakor hitro bodo pregnani Japonci iz teh krajev, potem bo prosta pot za številne truke, s katerimi se prevaža ogromne množine vojni potrebščin v Kitajsko. Posebne važnosti je dovoz tako zvanega "100-octane" gazolina, ki ga uporabljajo bojna letala. Ta gazolin je nujno potreben, če hočemo, da bodo naša letala uspešno napadala Tokyo iz kitajskih letalskih oporišč. Ker mi v teh krajih pravih in utrjenih cest, je tukaj mnogo blata. Spodnja slika nam kaže skupino vojaških avtov na blatni Leda cesti.

Nemci nočejo izpuštili francoskih talcev, katere so zajeli, ko je bila pograna v znak nemška baraka, v kateri so bili nastanjeni nemški vojaki. Razstrelba je bila povzročena po francoskih domoljubih in je bilo ob tej priliki 220 nemških vojakov ubitih in nad 500 pa ranjenih. Gornja slika, ki je bila iztihota pljena iz Francije, nam kaže, kaj je ostalo od dotične barake.

MALI OGLASI

Stanovanje iščemo

Želimo dobiti 4 ali 5 sob s kopalnico blizu St. Clair ulične železnice za zakonski par z dvema dečkoma, 10 in 13 let. Kdor pomaga najti stanovanje dobi nagrado \$10. Pokličite Henderson 8299. (91)

Hišo bi rad kupil

Želim kupiti hišo 5 ali 6 sob za eno družino, med Superior in St. Clair Ave. rajši blizu Superior, od 62. do 79. ceste; cena naj bi bila od \$5,000 do \$5,500. Kdor ima kaj primerne, naj pusti naslov v uradu tega lista. (91)

Stanovanje se odda

Tri velike sobe se odda odraslim ljudem. Zglasite se na 14607 Thames Ave. (91)

Pohištvo naprodaj

Ker grem iz mesta, prodam vse pohištvo po zmerni ceni. Zglasite se na 8417 Rosewood Ave. DI 3499. (92)

V najem stanovanje

Stanovanje 6 lepih sob, zgoraj, se odda odraslim ljudem. Zglasite se na 5416 Homer Ave. (91)

V najem se da

Odda se v najem 2 sobi in kuhinji. Vprašajte pri Mrs. Johani Wolf, 697 E. 160. St. (91)

Iščemo stanovanje

Želim dobiti stanovanje 4 sobe s kopalnico za 4 odrasle osebe, najraje med 55. in 79. cesto med St. Clair in Superior. Kdor ima kaj primerne, naj pusti naslov v uradu tega lista. (94)

Ako iščete

dobrega popraviljalca za vaše čevlje, pridite k nam. Vedno prvovrstno delo. Popravljamo stare čevlje. Cene zmerno in fino delo.

FRANK MARZLIKAR

16131 St. Clair Ave.

(Tues. x)

Ledenico bi kupil

Kupi se električna ledenica po primerni ceni. Pokličite HE 1748. (93)

Sobe želi

Samsko dekle želi dobiti eno, dve ali tri neopremljene sobe s kuhinjo, med 60. in 75. cesto. Kdor ima kaj primerne, naj pokliče EN 0517. (95)

Strehe

Nove in za popravo. Pokličite za najnižje cene. Garantirano delo in material. John Saletel, LI 5262. (95)

DELO DOBIJO

Ženske za čiščenje

uradov

Nočno delo

Dobra plača; stalno delo

Vprašajte Mr. Stocker,

od 9 zjutraj do 5 popoldne

10515 Carnegie Ave.

(Apr. 21)

Ženske

za stalno službo v hotelu

Za pomoč pri pranju

Za čiščenje

Za pomoč v kafeteriji

Predznanje ni potrebno.

Zglasite se v

Hotel Staller

Euclid in E. 12. St.

(92)

Moški ali ženske

16 do 60

Poln ali delni čas

Dobra plača od ure in

delo od kosa

The F. Zimmerman Co.

W. 110. St. & Berea Rd.

(95)

C G B DOM

najboljših delavskih pogojev v

CLEVELANDU

nujno

potrebuje

moške in ženske

Plača od ure

med najvišjimi

48 do 60 ur

Različna dela. Ako niste izučeni, vas bomo mi trenirali

Za vašo udobnost imamo tri posredovalnice za delo, zglasite se v najbližji

PROSTOR

1368 West 3rd Street severno od Superior, blizu Square

880 East 72nd Street severno od St. Clair Ave.

17000 St. Clair Ave.

glavna tovarna

CLEVELAND GRAPHITE BRONZE CO.

(Apr. 18, 20, 22)

DELO DOBIJO

Moške in ženske splošna tovarniška dela

se potrebuje za

6 dni v tednu

48 ur dela na teden

Plača za ZAČETEK

Moški 77½c na uro

Ženske 62½c na uro

Morate imeti izkazilo državljanstva. Nobena starost ni omejena, ako ste fizično sposobni opravljati delo, ki ga nudimo.

Zglasite se na

Employment Office

1256 W. 74. St.

National Carbon Co., Inc.

(91)

Učenci in izkušeni

Na Lathe stroje

Turet Lathe operatorji

Roll Grinderji

Milling Machine operatorji

Delavci za kafeterijo

Težaki in pomagači

Najvišja plača za začetek

Delo 55 ur na teden

in plačano za 62½ur

The Yoder Co.

W. 55th St. in Walworth Ave.

2 cesti od Lorain in W. 53. St. (91)

OSKRBNICE

Poln čas 5:10 popoldne do 1:40 zjutraj

Šest noči v tednu.

V mestu—

750 Huron Rd. ali 700 Prospect Ave.

Plača \$31.20 na teden.

Delni čas—

1588 Wagar Rd., Rocky River.

Tri ure na dan, 6 dni v tednu.

Plača \$9.90 na teden.

Ako ste zdaj zaposleni pri vojnem delu,

se ne prigrisite.

Employment Office odprt

od 8 zjutraj do 5 popoldne vsak dan,

razen v nedeljo.

Zahteva se dokaz o državljanstvu.

The Ohio Bell Telephone Co

700 Prospect Ave., Soba 901

(x)

PRESS OPERATORJI

Moški in ženske

DELO NA STROJIH

Plača od ure in bonus

ZA TRUCKE

ZA DELO NA JARDU

ZA MATERIAL

Visoka plača od ure

The Cleveland

Tractor Co.

19300 Euclid Ave.

(91)

Jo Van Ammers-Kuller;

UPORNICE

ROMAN

Mladina ni več razumela grenke bolečine, ki je rodila te besede; brala je pisma, kakor bi šlo za ogled karikatur iz davno minulih časov.

V posebnem in zelo skrbno povezanem zavoju je našla stara žena tudi pisma, ki jih je pisala prva leta svojega študija teta iz Amsterdama. Ko jih je zopet prebrala, je začutila prijetno rahlo napetost, kakor bi brala življenjske neke daljne znanke. Ali je res kdaj tako samozavestno zaupala v svojo lastno moč in ali se ni pod to zaneseno vero v svoj poklic skrivalo včasih isto mladostno precejšnje same sebe, katero je o priliki odkrila pri svoji nečaknji Puck in ki ji je bila zlasti pri ženi tako neprijetna? "Včeraj si je profesor van Don-egn zopet pripravil pri praktiku nekaj nagajivih vprašanj in videla sem ga, kako se je svojemu asistentu zvit nasmehnil, ko mi je zastavil prvo. Vendar sem se hrabro pretolkla, da mladi gospodje okrog in okrog v klopih, ki bi me bili radi zasmejevali, niso prišli na svoj račun.

Srečno sem prestala prvi izpit, draga teta Sylvija, in čeprav so gospodje profesorji storili vse, da bi mi bila stvar čim težja, sem vendar lahko dokazala, da so moji možgani sposobni prav tako dobrega in morda še boljšega dela, kakor pa večine moških." Seveda ni bil ton zmeraj tak, kadar in v zaupanju poln. "Ko sem davi stopila v secijsko dvorano, so hrabri tovariši oblekli nogo, s katere misličevjem bi se morala ukvarjati, v modro nogavico in ko sem popoldne prišla k filozofskemu predavanju, je bil na tabli napisan stari, bedasti verz:

Devica, ki možička ne dobi, se zoper žensko suženjstvo bori!

Čisto mirno sem stopila k tabli in sem zbrisala pesem, toda kolena so mi drhtela in solze so mi zalile oči, ker je sedel Gerrit van Doeveren v eni izmed prvih klopi in se mi je z drugimi vred posmejeval.

Prejšnja leta se je zdravni- ca trdno namenila, da bo v starosti napisala svoje spomine. Kar je doživela, bi utegnila biti znamenita in verna podoba polovice stoletja, v katerem se je položaj žene popolnoma izpremenil.

Pred desetletji je v nekih po- čitnicah tudi že pričela pisati nekaj o času svojega študija in o težavnem položaju, ki ga je imela kot ena prvih študentk. Zmeraj je stremela po tem, da bi se vzdržala med gospodarji stvarstva, strogo se izogibaje

vsemu, kar bi vzbujalo pozor- nost, in da bi njihovi škodoželjnosti, njihovi posmehljivosti, ki je bila zmeraj na preži, nudi- la čim manj prilike za na- pad. Izven tistih ur, ko so bila predavanja, se je v velikem mestu dolga leta čutila samo in zapuščenost; vsak dan je bila deležna hladnih zavrnitev ali grajajočega začudenja. Koliko žen ji je bilo neizprosno sovraž- nih in jo je nazivalo sramoto svojega rodu! Leta in leta je nosila pretirano preprosto, skoraj redovniško strogo obleko, v kateri se je videla narisano v nešteti karikaturah po časopi- sih in šaljivih listih; s tem je hotela tudi na zunaj podčrtati, da ne spada več v vrste nič- murnih in užitka željnih tova- rišic svojega rodu, ki niso poj- mlyle velikih dobrin, katerim je veljal boj tega stoletja.

Najpomembnejši del njenih spominov bi bil gotovo tisti, kjer bi obravnavala prva leta svoje zdravniške prakse. Vsa sumničanja, katerih žrtve je bila, žilavi pasivni odpor mo- ških poklicnih tovarišev, ki niso hoteli priznati žene za enako- pravno tovarišico, nezaupanje prvih bolnic, ki so ji bile do- deljene v času, ko je bila asis- tentinja, osorni ton, s katerim so netšete žene zavračale njeno zdravniško pomoč, in očitni za- smeh, s katerim so jo moški opazovali pri delu, katero je bilo po njihovih zakoreninjenih nazorih za ženo nekaj sramot- nega! Prav počasi, skoraj neo- pazno se je izvršil preokret. Šte- vilno žena, ki so prihajale ob njenih urah k njej in ji zaupale marsikatero duševno in telesno muko, o kateri bi z nobenim možem ne hotele govoriti, je naraščalo, in prav tako se je zgrinjalo zmeraj večje število mladih navdušenih deklic okrog nje, da sta se posmeh in zani- čevanje naposled umaknila ob- čudujočemu priznanju.

Ko je potem postala ravnatel- jica velike amsterdamske bol- nišnice, se je še dalje borila za svoje duhovne smotre in sicer s toliko delavnostjo in živahnim duhom, da se je zdaj le s teža- vo še vmislija vanje. Nešteti članki, ki jih je napisala njena roka, so ta leta izšli v dnevnih listih in revijah. Kakor val navdušenja je takrat spreletelo že- ne vsega sveta, in čeprav je, zlasti na Holandskem, preosta- la skupina, ki je še zmeraj ob- kladala bojavnice za emancipa- cijo s sramotilnimi besedami "sufaržetke" in "dvojaki," ven- dar ni imel ta posmeh več moči, da bi ranil, in je postal le bodi- ca, ki je oživljala boj.

Toda čudno, čim dlje je, vseh uradnih dolžnosti rešena, žive- la v hiši svojih sorodnikov, tem manj jo je veselilo, nadaljevati pred leti pričete zapiske. Ali je bil vzrok veselja, nebrzdani smeh, katerega je Puck nedav- no zagnala, ko ji je stara zdrav- nica pokazala svojo sliko iz ča- sa doktorskega izpita? Tedaj je nosila trd moški ovrtnik in neznatno črno obleko, v kateri je tičalo njeno telo kakor v ce- vi peči! Ali je bila vzrok vne- ma, s katero je Kitty pripove- dovala vsem svojim prijateljem zgodbu o modri nogavici, kate- ro so nataknil mrliču na secijs- ki mizi, kot strahovito posre- čen dvotip? Ali pa vesela ra- dovednost Coornveltovih otrok, ko so poizvedovali po zmeraj novih podrobnostih iz tetinega "boja z moškimi" in je bilo videti, da niso pri tem niti za- hip pomislili, da je bilo to tak- rat vse kaj drugega kakor pa "vesel boj."

Ali so mlade žene in dekleta sploh še resno marale za posle- dice s tolikim naporom doblje- ne zmage? Smatrale so svojo svobodo za samo po sebi razum- ljivo dejstvo in so popolnoma pozabljale, da so bile njihove lastne matere in babice v svoj- jih mladih letih še nesvobodna, s tisočermi nevidnimi vrvmi povezana bitja; če so se same udejstvovali, so počele to le zaradi tega, ker je bil splošno tak običaj, ne pa, da bi imele to za dar osvobođenja.

Zdravnica je zdaj jasno uvi- dela, da je bil mlademu rodu boj za izenačenje ženskih in moških že davno opravljeno za- deva. In skoraj bi bila priprav- ljena pritrditi Lodyju in Pimu, kadar sta ne brez čemerne na- veličanosti trdila, da so žene na najboljše poti, da izpodrinijo moške v vseh strokah, in da se v ljubezni, kakor tudi v njeni podobi, v literaturi, suče vse le še okrog ženskega mišljenja, okrog ženskih zahtev in ženskih strasti.

Ah, morda se ženam in de- klam ne bodo zdele zgodbe njenega življenja in težko pridobljene zmage nič več zani- mive. Kadar sta se Puck in Kitty pogovarjali s svojimi prijateljicami, je šlo po večini za popolnoma drugačne stvari, za budizem in teozofijo, za psi- hoanalizo, omejitve porodov, Souejevo zdravilno metodo in špiritizem, odkoder so potem komaj opazno prešle na naj- novejše ameriške plesne šlagerje, na bližnjo tekmo v tenisu in na važno vprašanje, če bodo ženski lasje in krila v bodoči družabni sezoni še kraj- ši ...

Z vzdihom je stara zdravnica pospravila svoja pisma in pa- pirje, ki jih je bila polovica mize polna; svoje lastne v staro, častljivo pisalno omario, na kateri je dod Coornvelt skoraj pred enim stoletjem pisal svo- je pesmi, one druge pa v veli- ki, pred ognjem varni zaboj Miebeteje Sylvain. Žalostno kimaje z glavo si je morala

Mrs. Ruth Googins Roosevelt, soproga drugega predsednikovega sina, polkovnika Elliot Roosevelta, je vložila tožbo za razporo- ko v Fort Worth, Texas.

priznati, da tudi Doroteje, ka- kor je bilo videti, niso več kaj pridali zanimali ti dokumenti iz globoko in silovito razgibanega časa; ko je privlekla na dan sredi sedemdesetih let izšlo brošuro tete Miebeteje, ki je v svojem času dvignila toliko prahu, ni mogla Doroteja pri- kriti skoraj usmiljenega smeh- ljaja. "Kako čudno, teta dok- tor, da so se ljudje takrat tako razburjali nad temi stvarmi; ali se ne zdi tudi tebi, da se vsak prirodni razvoj uveljav- lja tudi brez naše gorečnosti in baharije in da se tako silovito zavzemamo za ideje v prvi vrsti zaradi prevelike prizadevnosti in osebne ničemurnosti, čeprav si zraven domišljamo, da rav- namo iz najplemenitejših in najnesebičnejših namenov?"

Stara žena ni mogla sprčo Doroteje nenavadne malosrč- nosti, sprčo bolečnega zasme- hovanja same sebe, ki je zvene- lo iz marsikaterih nečaknjinih opazk, zatrepi v sebi nekega globokega nemira in žalosti. Skoraj ni več spoznala v njej krepke, samozavestne osebnosti svoje učkenke. Toda ali je smela prositi zaupanja, če ji ni bilo prostovoljno izkazano? Da se je Steven malo preveč ukvarjal s to deklico iz tujine, da je skoraj vsak dan igral z Milcent tenis v Haagu, to ven- dar ni mogel biti pravi vzrok tako globokega nerazpolože- nja? Naposled je bil Steven oče

odraslih otrok, čeprav je nje- gova naklonjenost do te mlade deklice malce presegala čisto očetovsko čustvo. Doroteja je bila zmeraj za to, da morajo zakonci drug drugemu dati po- polno svobodo. Iz njene dolge prakse je bilo zdravniški dobro znano, da so leta med pet in tridesetim in petdesetim letom posebno težka. Toda najbolj- še sredstvo zoper popuščanje napetosti in zoper črnogleda razpoloženja je bilo vendar ne-

Madžarski regent admiral Nicholas Horthy, ki je bil pred nedavnimi povabljen v avdienco k Hitlerju, kjer so ga potem pridržali kot tal- ca in med tem pa so nem- ške čete zasedle Madžarsko in postavile sebi prijazno vlado.

prestano, napeto delo. "Ljubo dobra teta!" Ellyn mehki, malo zaspani glas jo je predramil iz njenega razmiš- ljanja. "Zdaj so vsa ta tvoja stara pisma zopet prebudila v tebi žalostne spomine. V očeh ti berem." Deklica je vstala in se privila k naslanjaču stare žene. Njene mlade, tople roke so božale starkine nagubane, ki

so sklenjene počivale v obleki. Zdravnica se je in sedla ravno kakor "Brezdelje mi ne dene" človeka napravi slabega čutilivega," je vzklikal kor bi se morala braniti bolje se nam godi, kadar toliko dela, da nam ne ja niti trenotek za svojih mislih."

Radio slika iz Londona predstavlja jugoslovanske kralja Petra II. in njegovo soprogo, grško princezo Aleksandro. Slika je bila posneta po poroki v Londonu, pričo pri poroki je bil angleški kralj Jurij.

VOLITE ZA
DRŽAVNEGA POSLANCA

ANTHONY J.
TOMSE

Demokratske primarne volitve 9. maja.

Najboljšo Garancijo Zavarovalnine Jam
Vam in Vašim Otrokom

**KRANJSKO-SLOVENSKA
KATOLIŠKA JEDNOTA**

Najstarejša slovenska podporna organizacija
v Ameriki . . . Posluje že 50. leto

Članstvo 39,200 Premoženje \$5,500,000

Solventnost K. S. K. Jednote znaša 127.24%

Če hočeš dobro sebi in svojim dragim, zavaruj se pri najboljši
šteni in nadsolventni podporni organizaciji.

KRANJSKO-SLOVENSKI KATOLIŠKI JEDNOTI

kjer se lahko zavaruješ za smrtnino, razne poškodbe, operacije,
boleznin in onemoglosti.

K. S. K. JEDNOTA sprejema moške in ženske od 16. do 65. let
otroke pa takoj po rojstvu in do 16. leta pod svoje okrilje.

K. S. K. JEDNOTA izdaja najmodernejše vrste certifikate
dobe od \$250.00 do \$5,000.00.

K. S. K. JEDNOTA je prava mati vdov in sirot. Če se nisi
ali članica te močeno in bogate katoliške podporne organizacije
trudi se in pristopi takoj.

Za pojasnila o zavarovanju in za vse druge podrobnosti
se obrnite na uradnike in uradnice krajevnih društev
K. S. K. Jednote, ali pa na:

GLAVNI URAD
351-353 No. Chicago St. Joliet, Ill.

VESELICA

bo popolen uspeh, ako jo
oglašate v

"AMERIŠKI DOMOVINI"

Društva imajo izjemne cene na oglasih

Prevzela
GOSTILNO

Mr. in Mrs. Frank Bubnič
sporočata, da sta prevzela go-
stilniške prostore

WHITE ROSE CAFE
na 10408 Union Ave.

Vedno bosta postregla naj-
bolje z pivom, vinom in zga-
njem, ter servirala okusen pri-
grizek. Se priporočata.